

OMPITAL

Z obsahu tohto čísla:

- **Náš jubilant, sedemdesiatnik Ján Schwarz st.**
- **Voľby do VÚC 2013 – všetko, čo by ste mali vedieť**
- **Kronikár ompitálskych dejín Jozef Markovič**
- **Dom smútku mení svoju starú tvár**

Drahí spoluobčania!

V týchto dňoch si pripomíname sviatok všetkých svätých, zdobíme hroby a pálime sviečky za zosnulých rodinných príslušníkov a známych. Najmä teraz si uvedomujeme našu pominuteľnosť, krátkosť času, ktorý sme tu. Okrem zamyslenia sa nad sebou samým by sme mali venovať aspoň tichú spomienku aj tým, čo žili čestne, konali dobro a obetovali sa pre iných.

V októbri, presne na deň starých rodičov, sme sa stretli s našimi dôchodcami na posedení pri dobrej muzike. Poďakovanie patrí skupine M-BAND z Častej a Dolian a tiež ďalším sponzorom za občerstvenie, ktoré nám poskytli. Aj vďaka tomu sme mohli s našimi skôr narodenými prežiť pekné nedeľné popoludnie. Ďakujem patrí aj všetkým, ktorým nie sú Doliany ľahostajné a sú aj ochotní pre to niečo urobiť, či už to bola brigádnická práca alebo poskytnutie traktora či vlečky.

V Čechách sa nedávno konali voľby. Nechcem hodnotiť strany či volebné výsledky, ale chcem sa s vami podeliť o dobrú novinu. Náš priateľ, starosta Bolatic Mgr. Herbert Pave-

ra, uspel vo voľbách do poslaneckej snemovne parlamentu ČR. Keďže dobre poznáme jeho názory a zásady, vieme, že bude mať pred sebou ťažké obdobie - ale držme mu všetci palce, aby naplnil to, čo si predsavzal a prajme mu veľa zdravia.

Nedá mi nespomenúť, čo sa mi páči v niektorých programoch českých politických strán. Hmotná a trestná zodpovednosť politikov, sudcov, štátnych úradníkov, eliminovanie korupcie, uzákonenie preukázania pôvodu majetku aj spätne, sprehľadnenie právneho systému, jeho vymožiteľnosť a veľa ďalších nedostatkov vo fungovaní systému, ktoré sú takmer identické s našimi na Slovensku. Výstižne sa k tomu vyjadril už v roku 1932 Tomáš Baťa. Hospodárska kríza je iný názov pre mravnú biedu. Mravná bieda je príčina, hospodársky úpadok je následok, ktorý sa nedá zastaviť peniazmi, ale potrebujeme zaujať mravné stanoviská k ľuďom, k práci a k verejnému majetku. Na dôsledky krízy vždy doplatia najslabší a najchudobnejší, hoci ju spôsobili najmä vrcholoví manažéri veľkých bánk, ktorí takmer vždy dostanú miesto trestu tučné odstupné.

Po dlhej úvahe som zväžil, že by mohlo byť prospešné, ak vás budem zastupovať v zastupiteľstve BSK. Poslanci BSK rozhodujú iba o časti problémov, ktoré je najvyšší čas riešiť. Je načase, aby sme sa prestali báť vysloviť svoj názor, báť sa o svoju prácu, veľakrát za mzdu, ktorá je skoro na hranici chudoby. A tak ako starosta sa riadim výrokom T. G. Masaryka „Nebáť sa, nekradnúť, nič nebrať osobne a nikdy sa nevzdávať,“ sa chcem riadiť aj ako župný poslanec. Či dostanem potrebné hlasy, záleží len od vás. Nechcel som si vás kupovať lacným predvolebným gulášom, a preto som radšej zaplatil výmenu deravých dažďových odkvapov na sakristii kostola. Na účet zbierky „Rekonštrukcia domu smútku“ som už čiastkou prispel a venujem na ňu aj mesačný plat poslanca BSK. Prejavte svoj názor a prídte k voľbám. Žiadne zmeny sa neurobia samé od seba.

Tieto noviny sú posledné v roku 2013. Prajem vám, aby ste ho v zdraví prežili, aby ste na Vianoce cítili teplo a bezpečie domova a miesto darčiekov lásku, šťastie a radosť rozdávali.

Jozef Mruškovič, starosta

Z rokovania Obecného zastupiteľstva v Doľanoch

Aj malé kroky posúvajú dopredu

V čase od vyjdenia 3. čísla Doľanských novín sa konali dve zasadania Obecného zastupiteľstva, prinášame vám najdôležitejšie informácie z oboch.

Zasadnutie OZ dňa 10. 9. 2013

V úvode starosta poďakoval za odvedenú prácu poslankyni OZ Mgr. Marianne Konopovej, ktorej mandát zanikol tým, že sa po svadbe prihlásila k trvalému pobytu v obci Dolné Orešany. Podľa pravidiel na jej miesto nastúpila prvá náhradníčka, Mgr. Zuzana Banárová, ktorá vo voľbách získala 177 hlasov. Pani Banárová zložila poslanecký sľub a prevzala zároveň miesto predsedu komisie obchodu, cestovného ruchu, dopravy a športu.

Oprava cesty

Na predchádzajúcom zasadnutí bol starosta obce poverený požiadať Regionálne cesty Bratislava o nápravu vo veci úpravy štátnej cesty smer na Dolné Orešany, kde bola nekvalitne vykonaná oprava a bol aj poškodený obecný majetok. Starosta vyzval Regionálne cesty k náprave. Regionálne cesty medzičasom opravu realizovali, ale obec musela na vlastné náklady urobiť opravu chodníka a jeho výškovú úpravu v mieste vjazdov do rodinných domov. Na tento účel OZ schválilo presun finančnej čiastky vo výške 5 884 eur do rozpočtu obce. Tie boli pôvodne určené na menšie opravy iných chodníkov a ciest v obci.

Bránky na cintoríne

Komisia pre ochranu majetku a verejného poriadku, životného prostredia, poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva predložila návrh na riešenie využívania bránok

na cintoríne. Kľúče od bránok budú k dispozícii na obecnom úrade na podpis cez pracovnú dobu, na bránkach bude umiestnený oznam o spôsobe zapožičania kľúčov a kontakt. Hasiči budú mať od bránok vlastné kľúče.

Rôzne

Obecné zastupiteľstvo schválilo zmluvu o bezplatnom prenájme priestorov v podkroví obecného úradu občianskemu združeniu Spolok pre krajší život v Doľanoch. Taktiež súhlasilo so žiadosťou Jána Pretzelmayera o vymazanie farchy z listu vlastníctva, ktorou bola možnosť opätovného odpredania majetku obci. Obec túto možnosť nevyužila a preto OZ s týmto návrhom súhlasilo. Termín pre zabezpečenie dozoru na multifunkčnom ihrisku sa posunul o týždeň - komisia rozvoja vzdelávania, kultúry a mládeže oslovila troch ľudí, ale do času konania OZ ešte nebola uzatvorená dohoda s nikým.

Chystajú sa dôležité zmeny

Starosta obce predložil návrh zmeny a doplnenie Územného plánu obce Doľany. Od schválenia Územného plánu obce uplynulo päť rokov a v obci vznikajú problémy, ktoré by bolo možné vyriešiť len zmenami ÚP. Preto starosta obce navrhol, aby obec hľadala prostriedky na začatie procesu otvorenia a zmenu ÚP. Prvý krok bude žiadosť na ministerstvo financií o dotáciu na tento účel. Zároveň sa budú zhromažďovať podnety a návrhy občanov na prípadné zmeny v územnom pláne. Predpokladá

sa, že celý tento proces bude trvať asi dva roky.

Večný projekt Za rybníkom

Poslanci jednohlasne odsúhlasili návrh na vyhlásenie verejnej obchodnej súťaže na predaj obecných pozemkov v lokalite Za rybníkom. Keďže celý projekt sa už roky nehýbe, pričom je naň spracovaný projekt, OZ chce situáciu riešiť tým, že ho celý odpredá formou verejnej súťaže súkromnému investorovi s podmienkou, že v tejto lokalite zrealizuje plánovanú výstavbu rodinných domov. Konkrétne a podrobné podmienky verejnej obchodnej súťaže sa stanovujú neskôr. Zároveň poslanci navrhli urobiť v obci prieskum, či by bol záujem o výstavbu obecnej bytovky.

Zasadnutie OZ dňa 29. 10. 2013

Poslanci na svojom rokovaní schválili rozpočtové opatrenie, ktorým sa navyšuje príjmová časť rozpočtu na tento rok o vyše 30 tisíc eur na 300 760 eur a výdavková časť o vyše 28 tisíc eur na 289 115 eur. Stalo sa tak v dôsledku presunu peňazí medzi jednotlivými položkami, šetrením na strane výdavkov a zároveň zvýšením výdavkov o neplánované investície a platby. Po vylúčení finančných operácií ostáva obecný rozpočet aj po týchto úpravách prebytkový. Zastupiteľstvo sa tiež rozhodlo posúdiť možnosť regulácie privalových dažďových vôd a nánosov do uličky a stanoví podmienky pre dozor na multifunkčnom ihrisku, potrebné pre výber osoby, ktorá by mala ihrisko na starosti.

Prečo polbránky rozdeľujú?

Osadenie polovičných brán na cestách k cintorínu vyvolalo medzi Doľancami vášnivé diskusie. Pre jedných zbytočná hlúposť, pre iných konečne snaha riešiť neúnosnú situáciu. Prečo neúnosnú? Ruku na srdce, milí Ompitálčania - koľko poznáte cintorínov, na ktorých sa môžete autom zaviezť až ku hrobom? A koľko takých, cez ktoré si motoristi skracujú cestu do vinohradov? Asi ich nebude veľa...

Chce to len trochu si vstúpiť do svedomia a brať ohľad aj na iných. Bránky boli po celý čas sviatkov všetkých svätých stále otvorené a aký bol výsledok? Autá "zaparkované" pri kontajneri dokonale odblokujú

všetky ostatné. Všade tam, kde na cintorín môžu autá vojsť, môžu tak urobiť len na kratučký čas, čo vyložia svoj náklad alebo ťažko sa pohybujúce osoby a potom musia okamžite odísť. Aj na to musia mať povolenie od správy cintorína alebo si to musia zaplatiť.

A znova na zamyslenie - naozaj je až taký problém prejsť tých 50 metrov navyše, ktoré polbránky pridali? A to už vôbec nehovoríme o "stavebníkoch," ktorí na cintorín jazdia, aby tu budovali nové hroby bez akéhokoľvek povolenia...

Náš cintorín je krásny, bolo by veľmi nerozumné, ak by sme si ho sami nedokázali uchrániť.

Obec Doľany touto cestou ďakuje spoločnostiam ProfiCredit a Liv-Epi za sponzorské príspevky, ktoré budú použité na menšie stavebné úpravy v obci, napríklad na úpravu chodníka a zriadenie prechodu pre chodcov pri Cirkevnej základnej škole.

Ján Schwarz st. – náš jubilant, sedemdesiatnik

Neúnavný organizátor športu

Ján Schwarz sa tento rok na Vianoce dožije okrúhleho výročia, sedemdesiat rokov. Športovec, iniciatívny organizátor športového diania v obci.

Viac rokov hrával futbal, no jeho srdcovou záležitosťou bolo bežecké lyžovanie. Jeho športové úspechy či účasť na rôznych lyžiarskych podujatiach sú podobné ako u Štefana Vadoviča, o ktorom sme písali v minulom čísle Doľanských novín. Podľa toho, čo som počul pri ich rozhovoroch, boli v tom čase ako lyžiarske dvojčatá.

Organizátor

Už za pôsobenia pána učiteľa Elemíra Tichého bol v tzv. miestnom organizačnom štábe lyžovania ako stavitel trati. V rámci Slovenska totiž absolvoval kurz pre toto „remeslo.“ Neskôr, po úmrtí pána učiteľa, prevzal žezlo organizátora tak, že bez jeho účasti sa nezaobišli žiadne lyžiarske preteky. Isteže nebol sám, pomáhal celý štáb dobrovoľníkov, medzi inými aj potomkovia pána učiteľa Tichého Jozef a Peter. Všetkých bolo treba - veď na dvojdenných Pretekoch generácií sa vtedy v sobotu a nedeľu zúčastňovalo vyše 500 účastníkov. Treba tiež spomenúť Majstrovstvá Slovenska veteránov, kde v štyroch kategóriách štartovalo do

V popredí Ján Schwarz st. spolu s Rudolfom Schmidtom počas tohtoročného futbalového turnaja. Rudolf Schmidt, ktorý v septembri dovŕšil dôchodkový vek, bol pred cca 15 rokmi predsedom TJ Doľany a spolu s vtedajším tajomníkom Petrom Tichým st. boli iniciátormi výboru TJ a stavby klubovne na ihrisku.

200 pretekárov. Niekoľko rokov tieto preteky organizovala naša domáca TJ na upravených ale náročných tratiach. Pre športové vyžitie boli v 70. a 80. rokoch veľmi úrodné podmienky.

Súčasnosť

Keďže v poslednom období nám snehové podmienky veľmi neprajú, na lyžovanie sa akosi zabúda. Aj náš jubilant sa organizačne preorientoval viac na futbal. Začal s dorastencami. Keď vekovo dorástli a v obci ich nebol dostatočný počet, prevzal organizáciu družstva seniorov. A úspešne. Vniesol punc organizovanosti a dôslednosti i do práce výboru TJ. Aj futbalové ihrisko sa akosi vylepšilo do podoby, v akej ešte nebolo.

Želania

Členovia výboru TJ Doľany, hráči futbalu - žiaci, seniori - ale i početná rodina fanúšikov nášmu jubilantovi pri jeho okrúhlym výročí želajú všetko dobré, zdravie, pohodu v súkromí i na športovisku. Hráči - futbalisti odkazujú: Ujo Janko, zostaňte i naďalej v našom kruhu!

Rudolf Vrbinkovič st.

Voľby do Vyšších územných celkov SR 2013

Máme právo, využime ho

V sobotu, 9. novembra 2013, si budeme v čase 7,00 do 22,00 hod v našom Kultúrnom dome voliť zástupcov do orgánov Bratislavského samosprávneho kraja (BSK). Vyšší územný celok - samosprávny kraj (historický názov župa) predstavuje akýsi medzistupeň medzi obecnou samosprávou a Národnou radou Slovenskej republiky (parlament).

Aby sa vám ľahšie rozhodovalo, prinášame niekoľko základných informácií o tom, ako voľby prebiehajú, o čom môžu kraje vo svojej kompetencii rozhodovať a za čo zodpovedajú. Pravda, prvým predpokladom, aby ste mohli ovplyvňovať veci verejné je, že sa volieb zúčastníte.

Ako a koho ideme voliť

Vo voľbách budeme voliť na dvoch volebných lístkoch – predsedu samosprávneho kraja (župana) a nášho zástupcu v zastupiteľstve (poslanca BSK). V prvom prípade – predsedu BSK, volíme jedného z 12 kandidátov zakrúžkovaním čísla pred jeho menom v zozname. Na volebnom zozname kandidátov na poslancov BSK nájdete 5 mien a opäť môžete zakrúžkovať iba jedno číslo pred zvoleným menom. Oba volebné lístky potom treba vložiť do obálky a vhodiť do hlasovacej urny.

Kedy stratíte hlas

Neplatný je hlasovací lístok, ktorý nie je na predpísanom tlačive, na ktorom volič neoznačil zakrúžkovaním ani jedného kandidáta, alebo ak označil zakrúžkovaním viac kandidátov, než má byť vo volebnom obvode zvolených do zastupiteľstva, alebo neoznačil zakrúžkovaním ani jedného kandidáta pre voľby predsedu, alebo ak zakrúžkovaním označil viac ako jedného kandidáta na predsedu VÚC. Po prvý krát budú môcť v týchto voľbách voliť aj cudzinci s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky.

Náš volebný obvod

Volebné obvody sú zložené z bratislavských mestských častí, obcí a miest v Bratislavskom kraji. Náš volebný obvod má číslo 14 (z celkového počtu 18 v BSK) a zahŕňa tieto obce z okresu Pezinok: Báhoň, Budmerice, Častá, Doľany, Dubová, Jablonec, Píla, Štefanová, Vištuk. Rozdelenie na volebné obvody určil zákon tak, že jeden volený poslanec pripadá na približne 12 000 až 15 000 obyvateľov. V prípade nášho volebného obvodu si preto volíme len jedného poslanca. Celkove ich v zastupiteľstve BSK bude sedieť 44.

Je z čoho vyberať

Kandidačné listiny do volieb v BSK podalo 23 politických strán, hnutí a koalícií a 26 nezávislých kandidátov. O 44 poslaneckých mandátov do zastupiteľstva BSK sa uchádza spolu 291 kandidátov. V tých krajoch, kde ani jeden z kandidátov na predsedu nezíska absolútnu väčšinu odovzdaných hlasov, bude druhé kolo volieb. Malo by sa konať v sobotu, 23. novembra 2013.

Čo je to Vyšší územný celok?

Podľa zákona to je samosprávny kraj a správny celok Slovenskej republiky. Na Slovensku máme osem samosprávnych krajov. Samosprávny kraj je právnická osoba, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov. Na čele VÚC stojí predseda samosprávneho kraja nazývaný aj župan, kraj má aj volené zastupiteľstvo zložené z poslancov, má úrad a vlastného kontrolóra. Župan nesie zodpovednosť za rozhodnutia župy. O tom, ako sa použijú peniaze župy, rozhoduje krajské zastupiteľstvo. Rozhodnutie poslancov podpisuje župan.

O čom vlastne župy rozhodujú?

Župy ročne hospodária až s 1,14 miliardou eur a majú významné kompetencie.

Od rozhodnutí župných politikov a úradníkov závisí, aké budú v regiónoch stredné školy, nemocnice (župa môže odvolať riaditeľa nemocnice, či nariadiť jej predaj), domovy dôchodcov, divadlá, galérie, múzeá či knižnice. Krajskí poslanci rozhodujú aj o tom, koľko peňazí a kam pôjde na opravu ciest II. a III. triedy. Kraje schvaľujú aj cestnú daň, licencie, grafikonky, ceny a zľavy v prímestskej autobusovej doprave, dotujú umelecké školy, poskytovateľov sociálnych služieb (kraj určuje výšku poplatkov za sociálne služby), kultúru a šport a zabezpečujú aj rôzne verejnosprespešné služby. Vedenie župy môže ovplyvniť aj to, koľko peňazí z eurofondov bude do regiónu prúdiť - strategicky plánuje čerpanie financií z eurofondov v oblasti regionálneho rozvoja, kraje sú zastúpené aj v Bruseli vo Výbore regiónov.

O obce sa staráme

List nášho župana Pavla Freša

Milí obyvatelia Dolian

Už o niekoľko dní budú regionálne voľby. Pred štyrmi rokmi som dostal aj od Vás dôveru spravovať a riadiť Bratislavský kraj. Robil som to najlepšie ako som vedel. Keď náš kraj zasiahli v roku 2011 ničivé povodne, neváhali sme ani minúty a podali sme obci pomocnú ruku. Od pomoci pri likvidácii škôd, cez zabezpečenie pontónového mosta až po komplexnú opravu

strhnutých cestných komunikácií do pol roka od povodne. Kraj to stálo nepredvídané prostriedky, napriek tomu som presvedčený, že sme konali správne a dnes by som konal rovnako. Podarilo sa nám tiež legislatívne zabezpečiť ochranu vinohradov, vybudovať cyklomost, spustiť projekt jedného lístka na MHD v celom kraji, či znížiť zadĺženie kraja o 20%. Výdavky na chod úradu sme znížili z 20 na 16,5

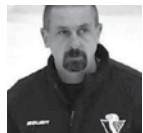
EUR mesačne na obyvateľa. Pripravujem projekt rodinných zliav pre obyvateľov kraja, priamu finančnú podporu rodín, dokončenie integrovanej dopravy, či rozšírenie projektu zvýšenia počtu miest v materských škôlkach a mnoho ďalších. Na spoločnom postupe v župných voľbách sme sa dokázali spojiť. Sedem stredopravých strán SDKÚ-DS, KDH, MOST-HÍD, SaS, SMK, OKS a Strana zelených idú do volieb v Bratislavskom kraji spoločne. Verím, že sa k nám pridáte a **9. novembra** vyjadríte svoj názor. Vopred Vám zaň ďakujem.
Váš župan Pavol Frešo

Prečo Frešo?

Pýtame sa osobností nášho kraja

9. november ŽUPNÉ VOĽBY

Je to otvorený človek a hrá fér

Posledných pár rokov sa venujem práci s mládežou. Prednedávnom sme otvorili v Ružinove Hokejovú akadémiu pre hokejové ta-lenty. Ide o mládež od 11 do 14 rokov. Založenie a prevádzka akadémie sa nezaobíde bez podpory partnerov. Som rád, že sme našli u Paľa Freša pochopenie a že aj samospráva projekt podporila. Župan je otvorený človek a hrá fér, čo je v športe mimoriadne dôležité.
Zdeno Cíger, bývalý reprezentant SR v ľadovom hokeji

Župa má kredit

Chcela by som sa poďakovať, za podporu, ktorú nám župan a BSK poskytli. Organizovali sme prvý ročník Behu Pezinkom. Záštitou a podpora župy pomohla okrem iného v rovine dôvery. Beh bol na vysokej úrovni BSK má kredit a preto sa môžu záujemcovia a účastníci behu môžu vždy spolať, že ide o vážne podujatie. Svedčí o tom fakt, že na druhom ročníku behu sa zúčastnil násobne viac bežcov.
Lucia Vitálošová, organizátorka Behu Pezinkom

Rozumie ľuďom a dokáže riešiť ich problémy

Podporujem kandidatúru Pavla Freša na bratislavského župana, pretože rozumie ľuďom a dokáže riešiť problémy tohto regiónu. Oproti iným krajom je župa menej zadĺžená, prosperuje a ľudia majú prácu. Je to aj vďaka úsiliu samosprávy pod vedením Pavla Freša a koalície stredopravých strán.
Ján Figeľ, predseda KDH

Župan, ktorý spája

Pavla Freša podporujem za župana nielen ako kandidát na poslanca župného zastupiteľstva za bratislavské Staré Mesto, ale aj ako predseda OKS, jednej zo strán širokej pravicovej koalície. Župné voľby budú aj meraním síl medzi vládnym Smerom a opozičnou pravicou. V Bratislavskom kraji spojili pravicové strany svoje sily už pred štyrmi rokmi. A celé volebné obdobie sme dokázali pod vedením nášho župana Pavla Freša korektné spolupracovať a robiť zodpovednú politiku pre Bratislavský kraj. Verím, že to je správna cesta a má zmysel v nej pokračovať.
Ondrej Dostál, predseda OKS

Starostov pozná po mene

Prešiel celý Bratislavský kraj veľakrát a pozná každého starostu v kraji po mene a rozumie kde ich topánka tlačí. Pod jeho vedením sa župa oddžila, opravili sa školy, domovy pre seniorov a cesty. Postavil sa historicky prvý slovensko-rakúsky cyklomost a rozbehol sa projekt integrovanej dopravy.
Ján Mrva, starosta Vajnor

Získal skúsenosti a kompetentnosť

Predsa BSK Pavol Frešo si získal za ostatné roky skúsenosti a kompetentnosť, ktoré ho oprávňujú viesť náš kraj i región aj naďalej. Obyvatelia Pezinka i ja osobne pozitívne hodnotíme jeho partnerský prístup k nášmu mestu, najmä v oblasti realizácie významných projektov OPBK a to nám dáva nádej na spoluprácu aj do budúcnosti. Verím, že naše mesto a náš kraj bude aj ďalšie štyri roky napredovať na čele s Pavlom Frešom ako županom.
Oliver Solga, primátor mesta Pezinko

Správny chlap na správnom mieste

Paľa Freša poznám 7 rokov. Spájajú nás nielen názory na fungovanie spoločnosti, nielen susedstvo v Starom Meste, ale predovšetkým presvedčenie, že ľudia, ktorí si politiku zvolia do funkcie, si od neho zaslúžia úctu, pozornosť voči svojim problémom a starostiam a dobré riešenia pre lepšiu kvalitu života. Paľo je otvorený človek. Otvorený počúvať ale aj povedať čo si myslí bez obrúskov, priamo. Je to správny chlap na správnom mieste.
Tatiana Rosová, starostka Starého Mesta

Rozpočet BSK

Napriek stále väčšiemu počtu kompetencií, ktoré sa na vyššie územné celky presúvajú z celoštátnej úrovne, sa krajský rozpočet v posledných rokoch neustále znižuje. Pre rok 2013 bol schválený vyrovnaný rozpočet (zo zákona môže byť len vyrovnaný alebo v prebytku) s celkovými príjmami aj výdavkami vo výške viac ako 122 miliónov eur. Najviac plánuje náš kraj v roku 2013 minúť na vzdelávanie, a to takmer 44,43 milióna eur. BSK z týchto peňazí financuje aktivity spojené s fungovaním škôl v pôsobnosti kraja, vzdelávanie, školské stravovanie, ubytovanie či voľnočasové aktivity. Na zabezpečenie sociálnych služieb, sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu kuratelu pôjde dohromady takmer 24 miliónov eur. Na údržbu ciest II. a III. triedy, ktoré má v správe kraj, plánuje samospráva tento rok minúť dokopy 11,8 milióna eur.

Ako to funguje

Zastupiteľstvo je zbor zložený z poslancov samosprávneho kraja zvolených v priamych voľbách. Zastupiteľstvo sa schádza podľa potreby, najmenej však raz za dva mesiace; jeho zasadnutie zvoláva a vedie predseda. Zastupiteľstvo rokuje vždy v zbere. Je spôsobilé rokovať a uznášať sa, ak je prítomná nadpolovičná väčšina všetkých poslancov. Na prijatie uznesenia zastupiteľstva je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny prítomných poslancov. Na prijatie nariadenia je potrebný súhlas trojpätinovej väčšiny hlasov všetkých poslancov. Rokovanie zastupiteľstva je verejné, ak zastupiteľstvo nevyhlási rokovanie za neverejné. To však nemôže urobiť, ak rokuje o použití verejných prostriedkov na platy a odmeny či nakladaní s majetkom vo vlastníctve samosprávneho kraja.

Kompetencie zastupiteľstva BSK

Rozhoduje o základných otázkach samosprávneho kraja, medzi ktoré patrí okrem mnohých ďalších

napríklad uznášať sa na nariadeniach, určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom samosprávneho kraja, či schvaľovať program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja samosprávneho kraja, regionálne rozvojové plány a programy, ako aj územnoplánovacie podklady samosprávneho kraja a územné plány regiónov. Poslanci schvaľujú rozpočet kraja a kontrolujú jeho plnenie, schvaľujú dohody, ktoré BSK uzatvára a môžu aj zriaďovať, zakladať, zrušovať a kontrolovať právnické osoby samosprávneho kraja.

Kompetencie predsedu BSK

Predseda zastupuje samosprávny kraj navonok. V majetkovoprávných vzťahoch, pracovnoprávných vzťahoch a v iných vzťahoch je štatutárnym orgánom, rozhoduje aj vo veciach, v ktorých zákon zveruje samosprávne kraju rozhodovanie o právach a povinnostiach právnických osôb a fyzických osôb. Predseda zvoláva spravidla raz za mesiac predsedov komisií na prerokovanie otázok týkajúcich sa samosprávneho kraja.

Funkcia predsedu je nezlučiteľná s funkciou:

- poslanca zastupiteľstva
- člena orgánu právnickej osoby s majetkovou účasťou samosprávneho kraja
- štatutárneho zástupcu právnickej osoby s majetkovou účasťou samosprávneho kraja
- zamestnanca samosprávneho kraja
- starostu obce alebo primátora mesta.

Funkcia predsedu je verejná funkcia a nevykonáva sa v pracovnom pomere. Doterajší pracovnoprávny vzťah alebo obdobný pracovný vzťah zostáva zachovaný - to znamená, že skončení mandátu sa môže vrátiť do svojho pôvodného zamestnania.

A koho môžete voliť?

V našej obci sa o vaše hlasy budú uchádzať títo kandidáti:

Kandidáti na predsedu BSK

Rastislav Blaško (nezávislý)
 Anton Čulen (Magnificat Slovakia)
 Oskar Dobrovodský (NAS)
 Monika Flašíková - Beňová (Smer)
 Pavol Frešo (SDKÚ, KDH, Most, SaS, SMK, OKS, SZ)
 Gabriel Karácsony (Priama demokracia)

Daniel Krajcer (Nova)
 Peter Marček (SOSKA)
 Karol Ondriáš (KSS)
 Jaroslav Paška (SNS)
 Roman Ruhig (Nový parlament)
 Zdenka Beňová (ĽSNS)

Kandidáti na poslanca zastupiteľstva BSK:

meno priezvisko	titul	vek	povolanie	kandiduje za
Miroslav	Baxa	49	súkromný podnikateľ	SMER - sociálna demokracia
Radovan	Mičunek	32	starosta	nezávislý kandidát
Jozef	Mruškovič	55	starosta	nezávislý kandidát
Ivan	Patoprstý	48	starosta	(SDKÚ, KDH, Most, SaS, SMK, OKS, SZ)
Ján	Šalát	25	konateľ spoločnosti	Nová väčšina - Dohoda (D. Lipšic)

MONIKA FLAŠÍKOVÁ BEŇOVÁ: NÁŠ KRAJ SI ZASLÚŽI VIAC

V našom kraji žije viac ako pól milióna šikovných ľudí, ktorí ho svojou prácou zveľaďujú. Kraj im to však nevracia v zlepšovaní poskytovaných služieb. Dlhodobo v ňom vládnu tí istí politici, ktorí nedokážu región posúvať vpred. A nielen to. Sú navzájom prepletení do hustého kľbka vzťahov, cez ktoré vyciciavajú rozpočet kraja. Je najvyšší čas to zmeniť a dať nášmu kraju skutočne európsku úroveň. Funguje to vo svete a bude to fungovať aj u nás.

platená inzercia

Preto som sa rozhodla kandidovať na županku Bratislavského samosprávneho kraja. Chcem vám predstaviť priority môjho programu pre náš kraj.

NOVÁ DIAĽNICA A DÔLEŽITÉ KRIŽOVATKY

Nový bratislavský diaľničný obchvat D4 s napojením na južný ťah R7 (smer Dunajská Lužná) je kľúčový pre odbremenenie dopravy vjazde do Bratislavy. Dohodli sme sa s ministrom dopravy Jánom Počiatkom, že výstavba nového obchvatu D4 začne úsekom, ktorý bude napojený na R7. Takto budú môcť práce na R7 začať už O DVA ROKY SKŔR.

Už budúci rok začneme s výstavbou dvoch dôležitých diaľničných križovatiek na diaľnici D1 – TRIBLAVINA a BLATNÉ, čím uľahčíme život mnohým šoférom a obciam pozdĺž diaľnice D1.

VÍKENDOVÁ DOPRAVA ZADARMO

V Európe existujú mestá, v ktorých je verejná doprava zadarmo. Verejná doprava je jednou z kľúčových služieb, ktorú mesto, alebo región majú svojím obyvateľom poskytovať.

Netvrším, že dokážem zabezpečiť prímestskú verejnú dopravu zadarmo, ale presadím, aby bola zadarmo cez víkendy. Na daniach z motorových vozidiel vyberie župa ročne 34 miliónov eur, ale na dopravu poskytuje iba 21,5 milióna. Bezplatná víkendová prímestská doprava pre obyvateľov kraja bude stať ročne menej ako 1,2 milióna. Zvládneme to, ak znížime náklady na chod úradu, ktoré každoročne zo záhadných príčin stúpajú. Naposledy medziročne o neuveriteľných 6,8 milióna eur!

SPRAVODLIVÝ SOCIÁLNY SYSTÉM

Žijeme v siedmom najbohatšom regióne EÚ a nevieme sa slušne postarať o našich seniorov. Župa od nich vyberá nezákonné poplatky za služby v sociálnych zariadeniach a keď sa bránia, dáva na nich žaloby! Pri príprave môjho programu pre túto oblasť som spolupracovala s Asociáciou poskytovateľov sociálnych služieb SR a viem presne, ako nastaviť sociálnu politiku kraja tak, aby sme sa za ňu nemuseli pred našimi starými rodičmi hanbiť, preto presadím:

- záruku pre každého seniora, že kraj sa o neho postará bez ohľadu na to, či má, alebo nemá peniaze,
- klienti sociálnych zariadení budú platiť iba za služby, ktoré reálne potrebujú a využívajú,
- obnovenie trestuhodne zanedbanej starostlivosti v domácom prostredí, pretože tá je často lepšou alternatívou ako sociálne zariadenia.

KVALITNÉ ŠKOLSTVO

Kvalitné vzdelanie je najlepšou vstupenkou do života pre naše deti. Stredné školy v kraji musia čo najlepšie pripravovať študentov na zamestnanie. Namiesto vymyslených havárií preto musíme začať investovať do škôl tak, aby to pocítili v prvom rade študenti a učitelia. Potrebujeme dobudovať sieť odborných škôl. Zároveň rozšírime študentom aj základné ekonomické poznatky a zručnosti, aby boli lepšie pripravení pohybovať sa v dnešnom svete financií a podnikania.

***TOTO JE MOJA VÍZIA A MOJE ZÁVAZKY VOČI VÁM.
SÚ REÁLNE A VIEME NA NE ZÍSKAŤ FINANČIE.***

***BEZ VAŠEJ PODPORY TO VŠAK NEBUDE MOŽNÉ. CHCEM VÁS PRETO
POPROSIŤ, ABY STE 9. NOVEMBRA PRIŠLI VOLIŤ. ĎAKUJEM***

Z histórie našej obce – kto bol Jozef Markovič

Kronikár ompitálskych dejín

Takmer tri roky uplynuli od osláv 200. výročia úmrtia Juraja Fándlyho, na ktorých obec Doľany pamätnými listami ocenila zásluhy niekoľkých osobností o rozvoj a povznesenie obce. Jedným z nich je aj náš otec Jozef Markovič - „učiteľ, spracovateľ historických faktov o obci,“ ktorý dostal toto ocenenie „in memoriam“.

Jozef Markovič sa narodil 16. 12. 1911 v Moravskom Sv. Jáne. Mal dvoch súrodencov. Prvá svetová vojna mu ako štvorročnému vzala otca. Ľudovú školu navštevoval v rodnej obci. Gymnaziálne štúdiá absolvoval v Trnave, v Nitre a v Skalici, kde v r. 1930 maturoval.

Cesta do Dolian

Po maturite začal svoju profesionálnu dráhu učiteľa. Pôsobil na viacerých ľudových školách na Záhorí. Aprobáciu na jazyk slovenský, dejepis a náboženstvo pre meštianske školy získal na UK v Bratislave. Potom pôsobil v Budmericiach, Galante, Solčanoch a v Doľanoch od r. 1948. Zo školstva bol z politických dôvodov prepustený v r. 1950. Potom nejaký čas pracoval ako robotník, neskôr bol zamestnaný na viacerých miestach ako technický úradník. V Doľanoch si spolu s manželkou postavili biedny panelový domček, v ktorom vychovali štyri deti a v ktorom dožil svoj život. Zomrel 21. 4. 1983 v Doľanoch.

Publikačná činnosť

Hlavným jeho záujmom bola regionálna história, štúdiu ktorej sa venoval v mladosti a potom na sklonku života. V jeho prvých prácach sa venuje miestnej histórii Záhoria. Články z tohto obdobia boli publikované v najmä v časopisoch Slovenský Ľud a Slovenská Liga. V seniorskom veku sa zaujímal o dejiny Dolian. Okrem publikovaných prác významných historikov preštudoval aj mnohé archívne dokumenty červenokamenského panstva týkajúce sa obce – mestečka Ompitál. Analyzoval aj miestnu matriku pokrstených a zomrelých z r. 1638-1675.

Výsledky svojho štúdia zhrnul do dvoch prác.

Dolianska matrika narodených a zomrelých z rokov 1638 – 1675

Článok vyšiel vo vlastivednom zborníku múzeí – Západné Slovensko v roku 1981. Na základe štúdia zápisov miestnej matriky pokrstených a zomrelých analyzoval sociálne, hospodárske a spoločenské pomery obce. Došiel k záveru, dnes už všeobecne známemu, že Doľany – Ompitál boli mestečkom so samostatnou časťou nazývanou Anger – Pažiť, ktorá mala v tom čase svoj vlastný cintorín. Značná časť obyvateľov boli Slováci, ktorí odolali nemeckému vplyvu a zachovali si slovenskú identitu.

Ako suspendovaný učiteľ mal obmedzené možnosti vstupovať do kultúrneho života obce. Avšak svoje schopnosti zúročil pri slávnostných, najmä cirkevných, udalostiach príhovormi za obec, resp. farníkov. Fotografia je z primícií P. ThLic. Augustína Slaninku CM.

Dejiny Ompitála do zrušenia nevoľníctva

Táto práca, ako naznačuje jej názov, zahrnuje širšie obdobie – od prvej písomnej pamiatky do zrušenia nevoľníctva. Východiskovými materiálmi boli archívne dokumenty ako napr. Obecné protokoly rokov 1606-1775, dokumenty o obilníarstve, vinohradníctve, pivovarníctve, urbáre panstva Červený kameň, rôzne registre príjmov „živnostníkov“ v Ompitáli a i. Poskytuje pohľad na život našich predkov v danom období. Hovorí o národnom a sociálnom zložení obyvateľstva, zachytáva začiatky obecnej samosprávy a jej fungovanie, analyzuje zamestnanie obyvateľstva, sociálne pomery a čiastočne dejiny z kultúrnej oblasti.

Slovanské korene

V práci sa dokazuje, že Ompitál nebol poddanskou dedinou, ale privilegovaným mestečkom so všetkými jeho atribútmi už od r. 1598 a že pôvodní obyvatelia Ompitála boli potomkovia Slovienov z čias Veľkomoravskej ríše, i keď istý čas po nemeckej kolonizácii prevládalo v Ompitáli nemecké etnikum. Práca nebola oficiálne publikovaná. Svojpomocne ju vydala rodina ako brožúru v malom počte výtlačkov v r. 1999.

Ostatná činnosť v Dolňanoch

Po februárových udalostiach v r. 1948 sa v štáte prijala výlučne marxistická ideológia. Učítelia museli deklarováť, že vyznávajú materialistický svetonázor, ak chceli zostať v školských službách. Toto bolo nezlučiteľné s vykonávaním funkcie organistu, čo dovtedy patrilo do pôsobnosti učiteľov. Keďže otca zbavili zamestnania v školstve, mohol bez problémov prevziať uvoľnenú funkciu organistu. A mal na to aj predpoklady: dobre znejúci a silný hlas (to si určite pamätajú jeho bývalí žiaci, ale aj kamaráti a kamarátky jeho detí) a dobrý hudobný sluch.

„Odobierky“

K funkcii organistu, okrem sprevádzania bohoslužieb a cirkevných obradov hrou na organe a spevom, náležal aj nácvik a predvedenie paší vo Veľkom týždni pred Veľkou nocou. Dojemné boli „odobierky“ spievané na pohreboch, v ktorých sa zomrelý lúčil s pozostalými. Slová na rozlúčku boli adresované každému jednotlivcovi: členom rodiny, vzdialenejším príbuzným, susedom, známym. Text bol veršovaný, zvyčajne ho zostavoval organista. Niečo sa určite prevzalo zo starších odobierok. Melódia bola prevzatá z nejakej melancholickej piesne.

Nezabudnuteľná štvorka

Trvanie pohrebného obradu preto záviselo od počtu pozostalých. Účastníci pozorne sledovali, či sa náhodou na niekoho nezabudlo. Hlavnými spevákmi na pohreboch boli vtedy muži. Tu by som chcela trochu oživiť spomienky na kvarteto: Jozef Markovič, Šebastián Mečiar, Jozef Nemrhal a Viliam Halač. Či si niekto zo starších vie vybaviť, ako znela v ich podaní najmä pieseň „Circum dederunt me...“ (Už ma obkľúčili..., dnešná „Z hlbocín volám k Tebe...“)? Išli z nej zimomriavky. A kto vie, či sa ešte nájde u niekoho text niektorej odobierky, či už z pera nášho otca alebo jeho nástupcu Eliáša Chvíľu alebo Štefana Palkoviča, bývalého richtára.

Zlaté časy dychovky

Päťdesiate a šesťdesiate roky minulého storočia boli obdobím rozkvetu miestnej dychovej hudby. Zohratá partia dobrých hudobníkov pomaly starla a bolo potrebné doplniť ju mladou krvou. Záujemcov bolo dosť, starí mazáci naučili mladých, ako narábať s hudobnými nástrojmi, problémom však boli noty. Najjednoduchšie, ako rýchlo naučiť mladých adeptov dychovej kapely základy hudobnej teórie, najmä čítať noty a harmonizovať, bol rýchly kurz. Na požiadanie viedol tento kurz náš otec.

Ako si ho pamätáme

Ako si spomíname na nášho otca ako človeka? Charakteristickou vlastnosťou bola jeho neúnavnosť až tvrdohlavosť – ísť za svojím cieľom. Napriek všetkým ranám osudu bol nenapraviteľný optimista, a bol prísny nielen k ostatným, ale aj k sebe. Od svojich žiakov vyžadoval veľa a podľa inšpekčných hodnotení, ktoré si archivoval,

vždy dosiahol jeden z dvoch najvyšších stupňov. Bol všestranný, v mladosti športoval, hrával a nacvičoval divadlo.

Vždy sa vedel zabávať

V spoločnosti bol veselý, rád rozprával, doma však vyžadoval poriadok a poslušnosť. Keď sme ho niekedy nahnevali, napomenul nás takou intenzitou hlasu, že ešte aj susedove deti sa triasli od strachu. Návštevy, aj neohlásené, boli u nás vždy vítané. Vtedy sa vedel zabávať a veľmi rád spieval, čo mohlo byť niekedy aj dosť nebezpečné, najmä keď išlo o pieseň, ktorá bola „na indexe“, a to bývalo dosť často. Zvlášť jedna návšteva nemusela skončiť dobre. Počas debaty sa, ako obvykle, koštovalo domáce víno. Po pár vypitých pohárikoch „kapustnej vody“ - ako naša mama nazývala naše víno - sa zdvihla nálada.

Pod tým našim oknom...

Otec si sadol za klavír a spustil tým jeho hromovým hlasom „Hej, Slováci...“, čo na tú dobu bolo mimoriadne odvážne a pre speváka nebezpečné. Pridal sa, samozrejme, aj hosť - tomu však nehrozili také postihy ako nášmu „politicky nespoľahlivému“ otcovi. Mama v strachu, aby nejaké náhodné okoloidúce ucho príslušníka ŠtB vonku nepočulo, čo sa spieva, rýchlo zatvárala všetky okná a všemožne sa snažila prekaziť tento spev. To sa jej však, ani napriek veľkému úsiliu, nepodarilo. Našťastie, tento spev nemal nijaké politické, ani iné, následky.

Dagmar Markovičová

POŽIČOVŇA

STAVEBNEJ MECHANIZÁCIE

ZVÁRAČ

Vajanského 25, Pezinok
033/643 29 47

V našej škole pribudlo sedem prvákov

Pestré učenie i zábava

Prázdniny uplynuli ako voda a 2. septembra sme sa všetci opäť spoločne zišli pri dverách školy. Pre našich sedem prvákov to určite bol nezabudnuteľný deň.

Povzbudiť ich prišli nielen ich rodičia, ale aj pán starosta J. Mruškovič. Pán farár J. Buček po sv. omši, ktorou sme slávnostne otvorili nový školský rok 2013/2014, požehnal nielen žiakov, ale aj ich aktovky, neodmysliteľnú súčasť ich každodenného života.

Galéria darov zeme

Aby naši žiaci nepokladali dary prírody za úplnú samozrejmosť, rozhodli sme sa aj tento rok, už po tretíkrát, spoločne s ostatnými občanmi Dolian, poďakovať za hojnosť slnka, dažďa a tepla. 20. septembra počas sv. omše p. farár požehnal nielen plody zeme, ktoré boli v kostole, ale aj všetku úrodu, ktorá sa urodila v záhradách Doľančanov. Aby sme si lepšie uvedomili všetku tú jesennú nádheru, žiaci v ŠKD vytvorili malú galériu toho, čo môže vzniknúť spojením fantázie, šikovných rúk a plodov zeme. Svojimi prácami vyzdobili kostol a keďže všetko je pominuteľné, aj túto galériu sme museli po niekoľkých dňoch zrušiť, ale sľubujeme, že

o rok sme tu opäť a verte, že s niečím novým.

Zachránili sme stromy

Naša škola sa okrem iných aktivít zapojila aj do zberu papiera - v dňoch od 23. 9. do 4.10. bol pred školou kontajner, ktorý bol k dispozícii celej obci. Touto cestou by sme chceli všetkým, ktorí sa zapojili do zberu, vysloviť naše veľké ĎAKUJEM. Dohromady sa vyzbieralo 3,44 t. Na záchranu jedného stromu je potrebných 65 kg starého papiera. Spolu s vami sa nám teda podarilo zachrániť približne 53 stromov.

Vlastiveda naživo

9. október bol dňom nášho pána starostu. Privítali sme ho u nás v II. triede (3. a 4. ročník) a spolu s ním sme si spravili zážitkovú hodinu vlastivedy spojenú s informáciami o novom náučnom chodníku. Dozvedeli sme sa nové poznatky o našich rodákoch, vyšliapali sme kopček ku kostolíku, kde sme spoznávali rastliny a krásu našej obce. Mali sme aj veľa otázok, ktoré nám

pán starosta, ako „učiteľ vlastivedy,“ rád zodpovedal.

Pekná spomienka

10. 10. 2013 sme sa zúčastnili sv. omše pri príležitosti slávania Ružencovej Panny Márie. Žiaci si nacvičili piesne, čítania a niektorí chlapi aj ministrovali. 14. 10. 2013 bol dňom fotenia. Naši prváci mali možnosť sa prvýkrát odfoťiť so svojim šlabikárom, ktorý ich bude sprevádzať celý školský rok. Pre starších žiakov boli pripravené portréty. Veríme, že fotografie, ktoré žiaci budú mať, budú v nich vyvolávať len pekné spomienky.

Knihy spájajú

Počas októbra sme sa zapojili do 4. ročníka česko-slovenského projektu pre základné školy Záložka do knihy spája školy. Cieľom projektu bolo nadviazanie kontaktov medzi českými a slovenskými základnými školami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Žiaci na záložkách stvárňovali svojho obľúbeného literárneho hrdinu. Aj tento školský rok pokračujeme projektami Školské ovocie a Zber prenosných použitých batérií.

Čas beží a príchod Vianoc sa nám už pomaličky hlási. Vianočná akadémia si vyžaduje veľa povinností, ktoré musíme zvládnuť. Organizujeme ju už štvrtý rok. Naše úsilie vkladáme do nacvičovania nášho kultúrneho programu a výroby detských výrobkov. Chceme potešiť všetkých blízkych, aby si spolu s nami vychutnali tie krásne vianočné chvíle.

Jana Hudecová, riaditeľka CZŠ

V našej škôlke sa hrá a učí už 29 detí

Spolu je nám lepšie

*Každé ráno budík hlási, umy oči, zuby, učeš vlasy.
Rozcvičíme ruky, nožičky a bežíme do našej školičky.
Cín, cín - hurá, škôlka už volá.*

Každý školský rok je pre niekoho z nás niečím výnimočný. Niektorí odídu, niektorí zase prídu. Školský rok 2013/2014 sa začal v novom šate a to tak, že deti privítala novo vymaľovaná škôlka. V MŠ sme privítali nové deti, ktoré prišli medzi nás plné očakávania a prekvapení, čo tu na nich čaká. V prvom rade to bude postupné včleňovanie sa do kolektívu pomocou adaptačného programu pre deti, ktoré dovŕšia tri roky až v roku 2014.

Poriadok platí pre všetkých

Je ich sedem a tieto deti si musia zvykať na to, že v materskej škole sa nebudú len hrať, kedy sa im zachce, ale že existuje určitý denný poriadok, ktorý musia dodržať. Do výchovno-vzdelávacej činnosti sa budú musieť zapájať i tieto deti a tu je na mieste povedať, že učiteľky to naozaj nebudú mať ľahké. Celkový počet prijatých detí je 29, z toho máme sedem predškôlkov, ktorí v školskom roku 2014/2015 nastúpia do ZŠ.

Jeseň je tu

Určite vám blúdi v hlave myšlienka - aký tento rok bude? Čo nás čaká? Predovšetkým vzdelávanie, ale aj rôzne aktivity v materskej škole, a to aj s rodičmi.

V mesiaci september si deti pripomenuli dôležitosť jedenia ovocia a zeleniny pod názvom ZDRAVIE ZO ZÁHRADKY. Aktivitou TEKVICIÁDA v sprievode s osvetlenými tekvičkami a pripraveným pohostením od rodičov sme vyčarovali úsmev na detských tváričkách. Október bol zasa v znamení púšťania šarkanov. Deti behali sem, tam, radovali sa z lietania svojich drakov - a verte, vystihli sme naozaj dobrý vietor.

Učili sme si starších

Aktivitou STARKÍ, STARKÁ by sme Mesiac úcty k starším premenovali na Mesiac životnej múdrosti, lebo tá sa získava len rokmi tvrdej práce a skúsenosťami. „Nech sú požehnaní tí, čo majú pochopenie s možnou neistou chôdzou a trasľavými rukami. Nech sú požehnaní tí, čo uznávajú, že moje uši sa už musia napínať, aby zachytili slová.“ Týmito slovami sme privítali a pripravili milé posedenie pre našich starých rodičov s pekným programom a vlastne vyrobeným darčekom.

Čo nás ešte čaká

V novembri sa deti v rámci nášho Enviromentálneho projektu hrovou formou oboznámia s tým, ako si treba chrániť svoje životné prostredie, oboznámia sa s triedením, odvozom a likvidáciou odpadu... December bude mesiacom tradícií – pripravujeme si program pri príležitosti stretnutia s Mikulášom, ktorý odovzdá deťom mikulášske balíčky, Vianočnú tržnicu spojenú s programom a predajom výrobkov. Zisk z nášho predaja ide pre MŠ. Touto cestou vás už teraz srdečne pozývame. Posedením a programom pri stromčeku si s deťmi pripomenieme silu Vianoc, dôležitosť rodiny a šťastné chvíle strávené spolu. Preto si Vám už teraz dovoľím popriať Šťastné a veselé sviatky.

Oľga Gavorníková, riaditeľka materskej školy

ZVÁRAČ

ZVÁRACIA TECHNIKA

Vajanského 25, Pezinok
033/643 29 47

Dom smútku už mení svoju starú tvár

Spoločne to dokážeme

Napriek tomu, že pôvodne plánovaný projekt prestavby Domu smútku sa pre vysoké vypočítané náklady (vyše 90 tisíc eur) nerealizoval, obec sa pustila do postupnej rekonštrukcie vlastnými silami a prostriedkami. Asi ste si už všimli, že priestranstvo za Domom smútku je už vyčistené a pripravené na výstavbu terasovitých schodov. Taktiež sa začalo s drobnými stavebnými prácami, čistením, odbúraním časti muriva, hotové sú zemné práce atď. Ak všetko pôjde dobre, celá stavba by mohla byť ešte v tomto roku pod novým prestrešením.

Takto vyzerá Dom smútku dnes...

Za výhodných podmienok

Hlavné práce vykonáva stavebná firma CS, s.r.o. s tým, že čo najviac ďalších prác budú robiť doľanské firmy či remeselníci. Stavebná firma tiež súhlasila, že ak to bude možné, naša obec môže si dodať svoj materiál, ktorý by získala výhodnejšie, vlastné mechanizmy či svojpomocnú prácu. Napríklad strešnú krytinu dodá za výhodných podmienok firma Stavadach, tesárske práce bude robiť Rudolf Vrbinkovič ml. Mnoho práce tu vykonali aj naši občania dobrovoľne a zadarmo. Celkový rozpočet je 29 tisíc eur, ale ráta sa s tým, že v skutočnosti stavba bude stáť menej.

Vďaka všetkým, čo pomáhajú

Keďže sa realizuje po etapách, menšie stavebné náklady obec dokáže uhradiť z vlastných prostriedkov, väčšie sa budú ešte v tomto roku hradiť z výťažku z 2 percent dane, ktorý predstavuje sumu 13 tisíc eur a zo sponzorských príspevkov (BSK 4500 eur,

JAVYS 800 eur). Aj touto cestou chceme vysloviť poďakovanie všetkým, ktorí s prácami pomohli brigádnicky či mechanizmami. Sú to Jozef Zloch, Peter Tichý, Ivan Zubaj, František Zigo, Vojtech Biznár, Rudolf Schmidt, Peter Oravec, Jozef Mruškovič, František Kovačovský a ďalší.

Verejná zbierka

Napriek všetkej snahe a našim ochotným dobrovoľníkom je však jasné, že dostupné financie na celú rekonštrukciu Domu smútku stačiť nebudú. Preto sa v obci začala zbierka s cieľom získania financií na rekonštrukciu domu smútku v Doľanoch. Zbierku povolil svojím rozhodnutím č. 5008 - 2013 zo dňa 27. septembra 2013 Obvodný úrad v Pezinku, odbor všeobecnej vnútornej správy. Na základe tohto rozhodnutia sa zbierka bude konať do 30. júna 2014 na verejne prístupnom a viditeľne označe-

nom mieste v obci, ktorým je budova Obecného úradu.

Ako na to?

Občania môžu do zbierky prispieť dvoma nasledujúcimi spôsobmi:

1. Vložením dobrovoľných finančných prostriedkov do uzavretej pokladničky, ktorá je umiestnená v budove Obecného úradu v Doľanoch (anonymne). Kto chce prispieť verejne, môže peniaze odovzdať v kancelárii Obecného úradu a bude mu vystavená potvrdenka.
2. Zaslaním finančných prostriedkov na osobitný účet OÚ Doľany, č.úctu: 3177314455/0200, VÚB Banka a.s., Bratislava.

Vyúčtovanie verejnej zbierky predloží zodpovedná osoba, poverená organizátorom, príslušnému orgánu štátnej správy najneskôr do 31. 7. 2014.

Vopred ďakujeme za všetky vaše príspevky.

...a takto by mal vyzeráť po dokončení rekonštrukcie.

Med je dobrý nielen v zime, ale po celý rok

Tisícročná včela

Už v staroveku ľudia poznali včelu, Rimania, Gréci a Féničania na svojich obchodných cestách obchodovali s medom. Včely chovali v kamenných, hlinených príbytkoch a už vtedy sa ju možno snažili domestikovať, skrotiť a ovládnuť.

Američania sa pýšia že nedávno „rozlúskli“ celý jej genetický kód. Refazec údajne nie je príliš zložitý. A predsa s tým jednoduchým refazcom včela prežíva tisíce rokov. Riadi sa pudmi. Ak nepriateľ napadne včelstvo, neváha položiť za ochranu svojej matky vlastný život. Nerieši to. Sama aj tak neprežije.

Jedna včielka nič neznamená

Možno by si z nej aj ľudstvo vo veľa ohľadoch malo vziať príklad. Skúsiť vidieť aspoň o pár centimetrov ďalej od vlastného nosa. Ale ak sa k nim správame priateľsky a rešpektujeme ich pravidlá, berú nás ako súčasť prírody. A tou súčasťou aj sme, len my – ľudia si to už asi neuvedomujeme. Správame sa ako páni tvorstva alebo prinajmenšom celého vesmíru. Vlastným správaním nechávame matke prírode hlboké jazvy.

Začnime od seba

Dnes včelstvo bez zásahov človeka – včelára nie je schopné prežiť. Vo veľkej miere majú na tom svoje zá-

sluhy choroby včiel, ktorých majú nie málo. Ale prečo sa s tými chorobami tisíce rokov ešte pred starým Rímom vedela vyrovnáť a dnes má problémy? Teraz mi nejde o preberanie ekosystému planéty, ale stačí sa zamyslieť nad sebou, nad svojím správaním. Všetci máme v rukách páky, za ktoré môžeme zatiahnuť. Striekame jablká desaťkrát do roka len aby neboli také či onaké a potom tým krmíme svoje deti. Takých príkladov je veru veľa. A nielen fyzické osoby, ale aj podnikatelia, poľnohospodári, vedúci predstavitelia v samospráve. Tí majú v rukách silnejšie zbrane. A je na charaktere každého z nás, ako ich použijeme. Naozaj stačí začať od seba.

Prečo som sa začal zaujímať o včely?

Veľakrát v práci sme zasahovali a likvidovali „nebezpečný hmyz“. Väčšinou ich starší kolegovia odoberali a odovzdali ich včelárom. Ale ak boli na neprístupnom mieste v škáre medzi panelmi domu, prípadne v are-

áli detskej škôlky a pod., museli sa zlikvidovať. Pamätám sa, ako sa ma pýtala sestrička jedného katolíckeho gymnázia, keď sme včielky vysávali do priemyselného vysávača, vraj „kde ich potom vypustíme?“ Pýtala sa to tak samozrejme, nuž som jej milosrdne zaklamal, že na Železnej studničke do lesa. Ale že vo vysávači bol kýbeľ vody som jej nepovedal.

Bez včiel neprežijeme...

A vtedy som si povedal, veď som stolár, úle si porobím, včely si prinesiem – raz budem včelár. To som ale o včelách nevedel vôbec nič. Jednu vetu, ktorú povedal ujo Einstein, asi všetci poznáme – „Keď zahynie posledná včela, do štyroch rokov zahynie ľudstvo“. Nemám potrebu skúšať či má pravdu alebo nemá, držím sa zásady „nevymýšľaj vymyslené“. Ujo Einstein nemal vyzametanú hlavu, asi na tom niečo bude.

Skúsme včely viac rešpektovať a oni nám to vrátia v sladkom mede, peli, vosku či propolise.

Pavol Monsberger

Čo by sme mali vedieť o mede

- Každý pravý včelí med skryštalizuje. Kryštalizácia je prirodzená vlastnosť medu. Závisí v prvom rade na pomere glukózy a fruktózy, teda na duhu rastliny z ktorej nektár pochádza. Ďalej na množstve vody, ktorý obsahuje a od teploty skladovaného priestoru.
- Prvý tuhne repkový med, čistý agát vydrží tekutý aj vyše roka
- Pokiaľ chceme med aj tak tekutý, zohrejeme ho pomaly na radiátore alebo vo vodnom kúpeli tak, aby sme neprekročili 40 – 45 °C. Pri vyššej teplote dochádza k štiepeniu cukrov, pričom vznikajú nežiadúce látky a zároveň sa ničia vitamíny a enzýmy, ktoré včielky pridávajú do medu. Ak chceme konzumovať zdravú potravinu, snažme sa to dodržať.
- Pre splnenie normy EU stačí, ak je v mede menej ako 20% vody. Podľa Slovenskej normy musí byť v mede vody menej ako 18%.
- Do 720 ml pohára vojde 1 kg medu.
- Medovicový med a lesný med nie je to isté. Lesný med je z lesných plodov, maliny, kvitnúce stromy, lipa javor gaštany a pod. Medovicový med pochádza z výlučkov vošiek ktoré sa premnožia iba za špecifických podmienok. Preto medovicová značka je vzácna a nie je každoročná.
- V poslednej dobe prichádza do módy pastovaný med. Je vhodný na natieranie na chlieb, ale aj na každé ďalšie použitie. Získava sa tak, že v procese kryštalizácie systematicky med miešame, čím zjemňujeme kryštály. Med si po skončení kryštalizácie zachová svoju konzistenciu a už nikdy nebude tuhší.

Dobrá chuť!

Čo sa udialo v Doľanoch

Turistika pre všetkých a bez chyby

Druhá augustová nedeľa patrila v Doľanoch tradične turistom z blízkeho i ďalekého okolia. Už 28. ročník obľúbenej akcie Turistika pre všetkých, ktorú poriada Klub slovenských turistov Doľany, tento rok privítal 685 registrovaných a desiatky ďalších turistov skvelým turistickým počasím a dobre zvládnutou organizáciou. Ako vždy kvalitne vytýčené trasy mali dĺžku 10, 20 a 40 kilometrov. Po ich absolvovaní bola pre účastníkov pripravená tradičná zábava pri živej hudbe s výborným gulášom, ktorá trvala až do noci. Za perfektné organizačné zabezpečenie patrí veľká vďaka všetkým členom turistického oddielu a ďalším desiatkam dobrovoľníkov, bez ktorých by sa takáto veľká akcia nedala úspešne uskutočniť.

V Klube sa cvičí, učí a maľuje!

Po letnej prestávke znovu ožili podkrovné priestory nad obecným úradom, v ktorých sa konajú akcie OZ Spolok pre krajší život v Doľanoch. Tento školský rok sme začali s niekoľkými novinkami. Jednou z nich je aj pravidelné cvičenie tai chi – TAI KI KUNG. Pod vedením inštruktora Martina Rejta sa stretávame každú stredu o 18.00 hodine.

Viete, čo je TAI CHI?

Cvičenie pochádzajúce z Číny, ktoré zlepší vaše zdravie. Kombinuje presné pohyby tela s hlbokým dýchaním. Odstraňuje bolesti, najmä chrbta a hlavy. Pomáha zlepšiť pohyblivosť kĺbov a pružnosť tela. Vďaka pravidelnému, pomalému dýchaniu upokojuje a zbaví vás stresu. Pomôže pri zlepšovaní koncentrácie. Cvičenie trvá 90 minút. Vzhľadom na to, že na cvičenie

je potrebné sústrediť sa a cvičí sa potichu, nie je vhodné pre deti.

Tvorivé dielne sa stretávajú každý druhý týždeň v piatok o 17.00 hodine. Program sa dozviete na stránke spolku na Facebooku, z plagátu v obchode alebo z obecného rozhlasu. Tento mesiac sme si farbili šatky, tešíme sa na vyrábanie vianočných pozdravov, ozdôb a dekoratívnych sviečok. Prihlásiť sa môžete prostredníctvom mailu info@spolokdolany.sk, cez našu stránku na Facebooku alebo poslaním sms s menom, počtom detí na telefónne číslo 0904 215 689.

Z aktivít Spolku to stále nie je všetko. Každý štvrtok si u nás malí Doľančania zlepšujú angličtinu. Deti sú rozdelené do dvoch skupín podľa veku a znalosti jazyka. Deti učí lek-

torka Monika z jazykovej školy. Hravým spôsobom preberajú základné anglické frázy a učia sa komunikovať, aby boli pripravené do života.

V prípade, ak by ste mali záujem viesť krúžok a radi by ste naučili naše deti niečo nové, budeme radi, ak sa ozvete na mailovej adrese info@spolokdolany.sk. Privítame akékoľvek podnety, nápady a návrhy.

Andrea Heldová

Prechod Kamennou bránou

Tak ako každý rok, aj tento rok sme 13. októbra symbolicky ukončili turistickú sezónu tradične prechodom z pezinskej Baby na Zochovu chatu – Kamennou bránou. Je to veľmi pekné stretnutie turistov z nášho okolia a zo Záhoria. Ako vždy bolo pripravené malé občerstvenie ako varené víno, čaj, špekáčky, ktoré nám v krásnej jesennej prírode veľmi chutilo. Vďaka patrí pezinským turistom, ktorí túto akciu každý rok zorganizujú a tak podporia a utužia turistiku v našich krásnych Malých Karpatoch.

Stanislava Oravcová

V auguste 2013 ukončili členovia OZ Spolok pre krajší život v Dolanoch svoj zatiaľ najnáročnejší projekt - Doliansky historický chodník. Projekt sa uskutočnil vďaka podpore spoločnosti Baumit a Centra pre filantropiu, n.o. (CPF) z programu Tu sa nám páči tu chceme žiť. Krásne ilustrácie i maľovanú mapu Dolian zadarmo pre spolok zrealizoval náš rodák, akademický maliar Ferko Malík. Grafickú podobu projektu dal Daniel Ďurďovič – tiež zadarmo. Vďaka týmto dvom nadšencom, ako aj sponzorským darcom – Vladimírovi Hašanovi a Drahomírovi Jakušovi sme dokázali zrealizovať chodník, ktorý je skutočne na profesionálnej úrovni. Vďaka patrí všetkým, čo na projekte nezištne pracovali – menovite Tatiane Heldovej, Petrovi Marianymu, Jozefovi Krchnákovi, Pavlovi Vadovičovi, Jozefovi Brestičovi, Jánovi Šulkovi a Marekovi Brziakovi. Za podporu ďakujeme aj členom stavebnej komisie OZ, starostovi obce a Jozefovi Porkertovi z firmy Signatech v Častej, ktorá tabule vyrobila.

Parkovacie starosti : Našim chlapcom sa darí

Na niektorých uliciach v Dolanoch, kde sú urobené chodníky, často vidáme stáť či parkovať autá tak, ako by nemali. Naše ulice nie sú práve najširšie, preto si vodiči zvykli zaparkovať svoje štvorkolesové tátoše spolovice na vydláždenom chodníku v snahe neprekážať prechádzajúcim autám. Neuvedomujú si však, že pritom prekážajú na chodníku a obmedzujú chodcov, predovšetkým mamičky s kočíkmi či starších občanov, tlačiacich káricku. Predpisy však hovoria jasne - parkovanie na chodníku musí byť povolené dopravnou značkou a vyznačené vodorovným značením (bielymi čiarami). Ak nie je, potom musia vodiči svoje vozidlá zaparkovať na ceste pri chodníku tak, aby medzi vozidlom a opačným okrajom cesty zostali najmenej tri metre. Aj keď to niekedy vyzerá, že prekážajú premávke, prechádzajúce autá sa im vyhnú ľahšie, ako chodci na chodníku. Nezapúdajte na to!

Našim chlapcom sa darí

Žiacke futbalové družstvo TJ Družstevník Dolany malo doslova raketový štart do jesennej časti svojej súťaže BA-Vidiek sk. B - PK (SZVB). Naši mladí futbalisti vyhrali prvých šesť zápasov za sebou s ohromujúcim skóre 36:2! Podobný úspech si doliansky futbal, a ešte k tomu v žiackej kategórii, už dávno nepamätá. V posledných troch kolách už síce prišli dve prehry a jedna remíza s najlepšimi celkami, ale aj tak sú naši chlapci po jesennej časti súťaže v tabuľke na veľmi dobrom treťom mieste. Gratulujeme k úspechu a pozývame všetkých, aby prišli našich futbalistov povzbudiť v jarnej časti ligy. Zaslúžia si to!

Nenechajte si ujst'

Program akcií v Doľanoch
v najbližších troch mesiacoch

9. novembra, sobota, 07,00 - 22,00 hod

Voľby do VÚC

DK J. Fándlyho

15. novembra, piatok, 14,00 - 21,00 hod

16. novembra, sobota, 12,00 - 21,00 hod

Malokarpatská vínná cesta – Deň otvorených pivníc

JM Vinárstvo Doľany,

Vína z Mlyna

16. novembra, sobota, 12,00 - 17,00 hod

5. Ompitálsky jarmok

DK J. Fándlyho

17. novembra, 13,00 hod

Jesenný beh pre zdravie

Štart pred DK J. Fándlyho

14. decembra, sobota, 15,00 hod

Vianočná akadémia

DK J. Fándlyho

22. decembra, nedeľa, 15,00 - 18,00 hod

Advent na mlyne

Vína z mlyna

26. decembra, štvrtok, 19,00 hod

Štefanská zábava so živou muzikou, skupina Senátor

DK J. Fándlyho

31. decembra, utorok

Turistika – spoločný výstup na Keltek

Zraz o 9,00 pred školou Doľany

19. januára 2014, nedeľa, 16,00 hod

Vítanie novorodencov narodených v r. 2013 do života

DK Juraja Fándlyho

26. januára, nedeľa, 15,00 hod

Zabíjačka na mlyne

Vína z mlyna

5. Ompitálsky jarmok

SPOLOK PRE KRAJŠÍ ŽIVOT V DOĽANOCH už po piatykrát organizuje jarmok tradičných remesiel a ručných prác. Konať sa bude v sobotu 16. novembra 2013 od 12,00 do 17,00 v Dome kultúry Juraja Fándlyho. Nestrácajte čas varením obeďa, ale prídte na už tradičný skvelý guláš, lokše, vínko, zákusky či kávu. Vianoce sa blížia a na jarmoku máte možnosť kúpiť darčeky pre svojich blízkych. Predávať sa bude bižutéria, maľované hodvábne šatky, ručne pletené a háčkované módne doplnky, drevené hračky, kožené výrobky, keramika, obrazy, sviečky, paličkované a háčkované dečky, bylinky, masťičky. Doplniť si môžete aj svo-

ju komoru o med, domáce údené špeciality z mangalice, koláčiky a trebárs aj o ekologické čistiace prostriedky.

Okrem tradičného stola pre tvorivé malé deti bude aj stôl s knihami zadarmo, ktoré si budete môcť odnieť domov a priniesť tie, ktoré už nepotrebujete.

O 15,00 sa na pódium prihlási o slovo herec Ľubo Gregor. Bude spomínať na veselé príbehy, ktoré sa mu v jeho súkromnom a profesionálnom živote stali. Príbehy vydal knižne, takže si jeho knihu aj s autogramom môžete hneď po vystúpení kúpiť.

Jarmokom vás bude sprevádzať príjemná ľudová hudba na počúvanie. Tešíme sa na vás.

nájdete nás aj na facebooku

Doľanské noviny

Bratislavský samosprávny kraj

podporuje akcie a prestavbu Domu smútku v Doľanoch

PodĎakovanie

Redakcia Doľanských novín ďakuje za finančnú podporu: spoločnosť Continental Film a pán Michal Drobný.

Doľanské noviny

DOĽANSKÉ NOVINY, štvrtročník obce Doľany, vydáva Obecny úrad v Doľanoch, 900 88 Doľany 169, IČO 00 304 727.

Redakcia: PhDr. Peter Mariani, PhDr. Andrea Heldová. Príspevky externých autorov nereprezentujú názor redakcie.

Vychádza v náklade 600 kusov, nepredajné – distribúcia zadarmo. Ročník 3., vyšlo v novembri 2013.

Grafická úprava a tlač: Ing. Daniel Ďurďovič, denki@denki.sk

Kontakt: OÚ Doľany, e-mail: dolanskenoviny@gmail.com, www.dolany.sk

ISSN 1339-1240 • EV 4366/11